

APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE

Broj: Kž-80/04

Brčko, 14.09.2004.godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE!

Apelacioni sud Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine u vijeću sastavljenom od sudija: Mirze Jusufović, kao predsjednika vijeća, sudija Zijada Kadrića i Ruže Gligorević, kao članova vijeća, uz sudjelovanje Tanje Šakić, kao zapisničara, u krivičnom predmetu optuženih H. Č. zv. Đ. i M. F. zv. D., oba iz B., te M. S. zv. K. iz S., zbog krivičnog djela obmane kupaca iz člana 259 stav 1 u vezi sa članom 31 Krivičnog zakona Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH“, broj 10/03), odlučujući o žalbama branilaca optuženog H. Č., advokata M. R. iz T. i advokata O. M. iz B., optuženog M. F. i njegovih branilaca, advokata M. M. iz B. i advokata K. A. iz S., te Javnog tužilaštva Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, izjavljenim protiv presude Osnovnog suda Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine broj Kp-275/03 od 29.03.2004. godine, na javnoj sjednici održanoj 14.09.2004. godine u prisustvu Zamjenika javnog tužioca Brčko Distrikta BiH Senade Kusturice, optuženog H. Č. i njegovog branioca, advokata M. R., a u odsustvu uredno obavještenih: advokata O. M., optuženog M. F. i njegovih branilaca - advokata M. M. i K. A., te optuženog M. S., nakon vijećanja i glasanja donio je

P R E S U D U

Žalbe Javnog tužilaštva Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, branilaca optuženog H. Č. - advokata M. R. i O. M., optuženog M. F. i njegovih branilaca – advokata M. M. i K. A. se djelimično uvažavaju, pa se presuda Osnovnog suda Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine broj Kp-275/03 od 29.03.2004. godine, preinačava u odluci o kazni i uračunavanju pritvora, tako da se optuženi H. Č. i M. F., zbog krivičnog djela - obmana kupaca iz člana 259 stav 1 u vezi s članom 31 Krivičnog zakona Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, za koje su oglašeni krivim i kažnjeni izrekom navedene presude, na osnovu pomenutog zakonskog propisa te članova 42 i 49 Krivičnog zakona Brčko Distrikta BiH, osuđuju na kazne zatvora u trajanju od po 6 (šest) mjeseci i na novčane kazne u iznosu od po 10.000,00 KM (deset hiljada konvertibilnih maraka), koje novčane kazne su dužni platiti sudu u roku od mjesec dana od dana prijema ove presude a ukoliko iste ne plate u navedenom roku, biće bez odlaganja zamjenjene kaznom zatvora, računajući pri tome svakih započelih 50,00 KM novčane kazne za jedan dan zatvora, dok se u kaznu zatvora optuženim H. Č. i M. F., shodno odredbama člana 57 stav 1 i 3 Krivičnog zakona Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine a u vezi sa članom 285 stav 1 tačka f) Zakona o krivičnom postupku Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine ima uračunati vrijeme koje su proveli u pritvoru od 01.10.2003.godine do 11.12.2003.godine, a pri uračunavanju se izjednačava jedan dan pritvora sa danom izrečene kazne zatvora.

U preostalom dijelu prvostepena presuda ostaje neizmjenjena.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Osnovnog suda Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine broj Kp-275/03 od 29.03.2004. godine optuženi H. Ć. i M. F. oglašeni su krivim da su radnjama opisanim u izreci navedene presude počinili krivično djelo obmane kupaca iz člana 259 stav 1 u vezi sa članom 31 Krivičnog zakona Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: KZ-a BD BiH) za koje ih je prvostepeni sud uz primjenu navedenih zakonskih propisa te članova 42 i 49 KZ BD BiH osudio na kazne zatvora u trajanju od 8 (osam) mjeseci i novčane kazne u iznosu od po 10.000,00 KM.

Na osnovu člana 188. stav 1. Zakona o krivičnom postupku Brčko Distrikta BiH (u daljem tekstu: ZKP-a BD BiH) optuženi H. Ć. i M. F. su obavezani da plate paušal sudu, svaki u iznosu od po 100,00KM, te da sudu solidarno nadoknade ostale troškove krivičnog postupka u ukupnom iznosu od 4.393,00 KM, sve u roku od 15 dana od dana pravosnažnosti presude pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

Na osnovu člana 78 KZ-a BD BiH (u pobijanoj presudi stavljeno je greškom člana 78 ZKP-a BD BiH) od optuženih H. Ć. i M. F. određeno je oduzimanje predmeta (označenih u izreci pobijane presude) koji su upotrijebljeni ili bili namjenjeni za izvršenje krivičnog djela, ili su nastali izvršenim krivičnim djelom.

Istom presudom optuženi M. S. je, na osnovu člana 284 tačka c) ZKP-a BD BiH, oslobođen je od optužbe da je kao saizvršilac sa optuženim H. Ć. i M. F. počinio krivično djelo obmane kupaca iz člana 259 stav 1 KZ-a BD BiH, te je odlučeno da troškovi krivičnog postupka u odnosu ovog optuženog da padnu na teret budžetskih sredstava suda.

Protiv navedene presude žalbu je izjavilo Javno tužilaštvo Brčko Distrikta BiH zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i povrede krivičnog zakona, sa prijedlogom da Apelacioni sud Brčko Distrikta BiH preinači presudu u dijelu kojim se optuženi M. S. oslobađa od optužbe, tako što će istog oglašiti krivim i osuditi na kaznu po zakonu, a prema optuženim H. Ć. i M. F. potvrditi kazne i istovremeno u kaznu zatvora uračunati vrijeme koje su proveli u pritvoru u trajanju od dva mjeseca i jedanaest dana.

Branilac optuženog H. Ć., advokat O. M., žalbu izjavljuje zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, povrede krivičnog zakona, odluke o kazni i odluke o oduzimanju predmeta. Predlaže da Apelacioni sud žalbu uvaži, prvostepenu presudu preinači tako što će optuženog H. Ć. osloboditi od optužbe, ili da drugostepeni sud žalbu uvaži, prvostepenu presudu ukine i sam održi glavni pretres te donese novu odluku kojom će osloboditi optuženog H. Ć. od odgovornosti za krivično djelo koje mu se stavlja na teret.

Branilac optuženog H. Č., advokat M. R., se žali zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, povrede krivičnog zakona, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i odluke o krivičnopravnoj sankciji. Predlaže da Apelacioni sud u Brčkom, njegovu žalbu uvaži, pobijanu presudu ukine i da, nakon provedenog glavnog pretresa donese presudu kojom će optuženog H. Č. osloboditi od optužbe, ili da preinači odluku o krivičnoj sankciji tako što će mu umjesto kazne zatvora izreći uslovnu osudu ili kaznu zatvora u kraćem trajanju, bez izricanja mjere bezbjednosti iz člana 78 KZ-a Brčko Distrikta BiH.

Optuženi M. F. žalbu izjavljuje iz svih zakonom predviđenih razloga, sa prijedlogom da drugostepeni sud žalbu uvaži, prvostepenu presudu preinači i donese presudu kojom će njega osloboditi od optužbe, ili da ukine pobijanu presudu, izvede dokaze koje je on predložio u žalbi te da potom preinači prvostepenu presudu tako da ga oslobodi od optužbe.

Branilac optuženog M. F., advokat M. M., žalbu izjavljuje zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i odluke o kazni. Ista u žalbi, u smislu odredbi člana 295 stav 1 tačka d) ZKP-a BD BiH, nije stavila prijedlog, ni da se pobijana presuda potpuno ili djelimično ukine, ili preinači. U žalbenim prigovorima ističe da sud nigdje u obrazloženju presude ne dokazuje postojanje umišljaja M. F. da stavi u promet robu koja po svom kvalitetu i sadržini ne odgovara onome što se redovno pretpostavlja kod tih proizvoda. Ovakav umišljaj kod optuženog sud nije ni mogao dokazati, obzirom da nije dokazao da je optuženi F. uopšte stavljao u promet takvu robu te da je počinio navedeno krivično djelo. Žalbom se ukazuje da je kazna zatvora na koju je optuženi M. F. osuđen previsoka jer sud prilikom odmjeravanja kazne zatvora nije dovoljan značaj dao olakšavajućim okolnostima na strani njenog branjenika, a posebno činjenicama da njen branjenik do sada nije osuđivan niti se protiv njega vodi krivični postupak, da je sam hranilac porodice u kojoj je njegova nezaposlena supruga i troje djece, a isto tako sud nije dao potreban značaj činjenici da na strani njenog branjenika nije našao otežavajućih okolnosti.

Advokat K. A., kao branilac optuženog M. F., žalbu izjavljuje zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, zbog povrede krivičnog zakona, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, odluke o kazni te troškovima krivičnog postupka. Predlaže da Apelacioni sud njegovu žalbu uvaži, pobijanu presudu preinači i oslobodi od optužbe M. F., ili da ukine prvostepenu presudu, zakaže glavni pretres pozove i na istom saslušava S. M. i A. H. (direktori firmi d.o.o. F. C. i D.), pa nakon toga preinači pobijanu presudu tako da M. F. oslobodi od optužbe.

Branilac optuženog M. S., advokat M. R., dao je pismeni odgovor na žalbu Javnog tužilaštva Brčko Distrikta BiH, u kojem navodi da je pravilan stav prvostepenog suda da nijedan izvedeni dokaz u toku prvostepenog postupka ne potvrđuje navode optužbe da je njegov branjenik M. S. počinio krivično djelo obmane kupaca iz člana 259 stav 1 KZ BD BiH u vezi sa članom 31 istog zakona, te da stoga nije učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka na koju se ukazuje žalbom tužilaštva. Predlaže da Apelacioni sud Brčko Distrikta BiH žalbu Javnog tužilaštva Brčko Distrikta BiH, u odnosu na oslobađajući dio presude odbije kao neosnovanu.

Na javnoj sjednici vijeća održanoj kod ovog suda 15.09.2004. godine Zamjenik javnog tužioca Senada Kusturica ostala je pri navodima i prijedlogu iz pismeno izjavljene žalbe, branilac optuženog H. Č., advokat M. R., ostao je pri navodima i prijedlogu iz pismeno izjavljene žalbe kao i navodima i prijedlogu iz pismeno datog odgovora na žalbu Javnog tužilaštva Brčko Distrikta BiH koji se odnosi na oslobađajući dio presude u odnosu na njegovog branjenika M. S., izvršen je uvid u žalbu branioca optuženog H. Č., advokata O. M., uvid u žalbe optuženog M. F. i njegovih branilaca advokata M. M. i advokata K. A.

Ovaj sud je u smislu odredaba člana 306 Zakona o krivičnom postupku Brčko Distrikta BiH (u daljem tekstu: ZKP-a BD BiH) ispitao prvostepenu presudu u onom dijelu u kome se pobija žalbama, pa je donio presudu kao u izreci iz slijedećih razloga:

Nisu opravdani žalbeni prigovori optuženog M. F. i njegovog branioca K. A., da je prvostepeni sud počinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka time što u presudi nije naveo razloge o odlučnim činjenicama, odnosno što su ti razlozi nejasni i protivrječni jedni drugima, i da o odlučnim činjenicama postoji znatna protivrječnost između onoga što se navodi u razlozima presude i sadržine zapisnika, pismenih dokaza i iskaza datih na zapisnike i u toku samog postupka od strane svjedoka. Kao opravdanje za takvu tvrdnju u žalbi se ističe, da prvostepeni sud u dovoljnoj mjeri ne daje razloge u čemu se konkretno sastojao prethodni dogovor optuženih za preduzimanje pojedinih radnji, kao i u čemu se sastojala fiktivna prodaja uvezenog „white“ špirita. Osim toga, uvoz i prodaja „white spirita“, po navodima ovih žalbi, je praćena potrebnom dokumentacijom, i predstavlja legalan posao za koji je, između ostalih djelatnosti, firma D. C. registrovana pa je potpuno nejasno kako je prvostepeni sud izveo zaključak da se radi o fiktivnoj prodaji „white spirita“.

Po ocjeni ovog suda prvostepeni sud je za svoju odluku dao razloge o odlučnim činjenicama i isti, niti su nejasni niti međusobno protivrječni. Takođe, prvostepeni sud je na pravilan način cijenio sve dokaze pa time i pismene dokaze i iskaze svjedoka date na glavnom pretresu pred tim sudom te, na osnovu takve ocjene dokaza, izveo pravilan zaključak da su optuženi H. Č. i optuženi M. F. po prethodnom dogovoru preduzimali radnje koje predstavljaju obilježja krivičnog djela obmane kupaca. O svim odlučnim činjenicama prvostepeni sud je dao potpune, jasne i logički prihvatljive razloge. Na osnovu dokaza u krivičnom spisu nesporna je činjenica da je preduzeće D. C. upisano u Registar preduzeća i preduzetnika Osnovnog suda Brčko Distrikta BiH, na osnovu rješenja tog suda Broj D-1508/03 od 05.09.2003. godine te da je jedna od djelatnosti kojima se ovaj privredni subjekt bavi, i trgovina na veliko krutim, tekućim i gasovitim gorivima i srodnim proizvodima. Dakle, nije sporna činjenica na koju žalbe optuženog F. i njegovih branilaca ukazuju, da su optuženi i njegova firma legalno uvezili „white“ špirit. Međutim, optuženog M. F. niko i ne tereti za nelegalan uvoz ove supstance, nego za dalje korištenje ove supstance, njenu navodnu prodaju preduzećima D., F. C. i I., preradu i prodaju pod nazivom dizel gorivo D-2.

Dalje, žalbom optuženog M. F. i njegovog branioca K. A. se prigovara da je činjenično stanje u ovom krivičnom predmetu pogrešno utvrđeno jer nijedan od izvedenih dokaza ne ukazuje na činjenicu da je M. F. znao ili mogao znati da se u hangarima ili jednom od hangara u krugu preduzeća A. P. proizvodi bilo kakva

tečnost, niti su on ili njegovo preduzeće D. C. kome nudili ili prodavali dizel gorivo D-2. Nijedan od saslušanih svjedoka na glavnom pretresu nije potvrdio da je optuženog M. F. viđao u blizini bilo kojeg hangara. Branilac optuženog M. F. advokat M. M. takođe navodi da je činjenično stanje pogrešno utvrđeno jer niko od svjedoka nije potvrdio da je gorivo iz K. dalje prodavao ili odvezio M. F.

Po ocjeni vijeća ovog suda, žalbeni prigovori koji se odnose na pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje su u cjelosti neosnovani. U toku postupka je nesumnjivo utvrđeno da je preduzeće D. C. u nekoliko navrata uvezlo bijeli špirit pri čemu je usluge prevoza svojim cisternama obavljalo preduzeće OS. P. iz S. na osnovu ranije zaljučenog ugovora između ove firme i firme D. C. Takođe, nesumnjivo je utvrđeno da je zaključen ugovor o podzakupu prostorija za skladištenje nafte i naftnih derivata od 15.09.2003. godine između M. F., kao podzakupca, sa jedne strane i H. Č., kao podzakupodavca, sa druge strane. Prema izjavi A. O., direktora OS. P., ovo preduzeće je u četiri navrata svojim cisternama izvršilo uvoz bijelog špirita iz S. u BiH, za naručioca D. C. iz B. Prema izjavama vozača cisterni u OS. P., V. H. i V. J., isti su prije puta u S. dobijali novac za bijeli špirit, koji su prije preuzimanja robe uplaćivali u banku u L., nakon čega bi dobijali svu potrebnu dokumentaciju za dalji transport robe. Prema izjavi V. H. novac za bijeli špirit mu je davao direktno M. F. prije polaska u S., a F. bi bio u krugu A. P. i prilikom dovoženja špirita i njegovog pretakanja u pokretne cisterne koje su se nalazile pored hangara te potpisivao prijem robe. Prema izjavama ovih svjedoka V. H. je prevezio „white spirit“ 16.09. i 22.09.2003. godine, a V. J. 19.09. i 25.09.2003. godine. Ako se iskazi ovih svjedoka dovedu u vezu sa iskazom svjedoka D. G., radnika A. P., koji je povremeno radio na poslovima točenja goriva i prijema goriva, da je gazda (misli na H. Č.) izdao hangar nekom iz S., te službenom zabilježskom Policije Brčko Distrikta BiH od 27.09.2003. godine u kojoj je navedeno da je H. Č. izjavio da navedene hangare koristi firma D. C., te da je kasnije promijenio ovu izjavu te naveo da je hangare izdao firmi P. iz B., te ako se ima u vidu zatečeno stanje u hangaru sa odgovarajućim pumpama, opremom za miješanje goriva, kutijom sa kiselinskom baznim indikatorom (služi za obilježavanje odnosno bojenje lož ulja) koja se nalazila na jednoj od cisterni u hangaru, neosnovano se žalbama optuženog M. F. ističe da nijedan dokaz ne upućuje na zaključak da je optuženi F. viđan u blizini hangara niti da je isti mogao znati da se u jednom od hangara proizvodi tečnost koja se prodaje kao gorivo D-2.

Dalje, žalbom branioci optuženog M. F., kao i sam optuženi, prigovaraju da je pogrešno prvostepeni sud utvrdio da se radi o fiktivnoj prodaji „white“ špirita od strane preduzeća D. C. firmama D., F. C. i I. jer je prodaja praćena svom potrebnom dokumentacijom pa nema nijednog nedostatka na osnovu kojeg bi se imalo smatrati da se radi o fiktivnoj prodaji.

Ovaj žalbeni prigovor je takođe neosnovan. Na neosnovanost takvog žalbenog prigovora ukazuju provedeni dokazi u toku prvostepenog postupka, a posebno dokaz D-19 Javnog tužilaštva Brčko Distrikta BiH. Ovaj dokaz čine računi sa otpremnicama i blanko narudžbenicama na kojima su pečati preduzeća D. i F. koji su u ovim dokumentima naznačeni kao kupci „white spirita“ dok je kao dobavljač na otpremnicama naznačeno preduzeće D. C., a koji su pronađeni prilikom vršenja pretresa kuće vlasništvo optuženog H. Č. Da se zaista radi o fiktivnoj prodaji ukazuje i činjenica da nijedno od tri preduzeća (F. C., D. i I.) za koja je navodno preduzeće D. C. nabavljalo „white spirit“ nije na naznačenom sjedištu, da prilikom vršenja pretresa

prostorija ovih preduzeća koje se nalaze u istom objektu u ul. ... u B. u kojem kancelarije imaju i firme I. i A. P., nije pronađen nijedan dokument o poslovanju ovih preduzeća niti bilo koji drugi dokument, pa samim tim ni otpremnice, narudžbenice ni računi o navodnoj kupovini i plaćanju „white spirita“. Međutim, prilikom pretresa kuće vlasništvo H. Č. pronađeni su računi, otpremnice, blanko narudžbenice sa pečatima firmi D. i F. koji se odnose na „prodaju“ bijelog špirita, te izvodi sa računa preduzeća D., F. i I. za dane 18.09.2003. i 22.09.2003. godine. Prema izjavi zakupodavca i vlasnika poslovnih prostora koje su zakupile ove firme H. – I. M., koju je dao na zapisnik prilikom pretresa poslovnih prostorija ovih firmi, vlasnici firmi D. i F. krajem septembra 2003. godine su odbili da plate dalje zakupnine i tako odjavili zakup. Izvodi sa računa ukazuju da su transakcije oko navodnog plaćanja bijelog špirita obavljene uz prethodno polaganje sredstava na račun firmi D., F., i I. i prenos položenih sredstava na račun firme D. C., vršene isti dan iako vlasnici ovih računa u navedeno vrijeme nisu bili u B.

Žalbama optuženog M. F. i njegovog branioca K. A. dalje se ukazuje da nijedan dokaz ne upućuje na zaključak da je postojao prethodni dogovor između njega i optuženog H. Č. u pogledu organizovanja nelegalne proizvodnje –prerade naftnih derivata, niti ijedan dokaz upućuje da je navedenu tečnost stavljao u promet i bilo kome prodavao kao dizel gorivo D-2, pa je prvostepeni sud oglašavanjem optuženog krivim povrijedio član 6 ZKP-a BD BiH. Advokat M. M. u svojoj žalbi navodi da je za postojanje krivičnog djela obmane kupaca koje je optuženim stavljeno na teret potrebno postojanje direktnog umišljaja, a prvostepeni sud ne samo da nije dokazao postojanje direktnog umišljaja kod optuženog M. F. da stavi u promet robu koja ne odgovara onome što se redovno predpostavlja kod te robe, nego nije dokazao da je optuženi uopšte stavljao u promet takvu robu.

Ovakvi navodi žalbe optuženog M. F. i njegovih branilaca su bez osnova. Optuženim M. F. i H. Č. je stavljeno na teret da su krivično djelo obmane kupaca počinili kao saizvršiooci. U konkretnom slučaju kod optuženih M. F. i H. Č. je postojala volja da predmetno krivično djelo izvrše zajednički, odnosno svaki od njih je predmetno djelo htio kao zajedničko.

Realan je zaključak prvostepenog suda, zasnovan na provedenim dokazima, da je između optuženih M. F. i H. Č. postojao dogovor da se nabave „white“ špirit i druge supstance potrebne za spravljanje pogonskog goriva, da se organizuje proizvodnja i proizvede tekućina odnosno pogonsko gorivo koje su nakon toga zajedničkom voljom stavili u promet te u prometu prikazali kao gorivo D-2, iako navedena tekućina po svom kvalitetu i sadržini nije odgovarala onome što se redovno predpostavlja kod dizel goriva D-2. Očigledno je da su optuženi H. Č. i M. F. postupali u skladu sa ranije postignutim dogovorom tako da je svaki od optuženih izvršio neke od prethodno dogovorenih radnji. Tako je optuženi M. F. ubrzo nakon registrovanja svoje firme, u istom mjesecu kada je i registrovao preduzeće, u nekoliko navrata izvršio uvoz bijelog špirita iz L. u S., koji je svaki put cisternama OS. P. dovožen na isto mjesto u krug A. P. ispred hangara, gdje je optuženi preuzimao robu i potpisivao otpremnice, te potom pretakan u cisterne koje se nalaze pored hangara. Umišljaj obojice optuženih bio je usmjeren na izvršenje krivičnog djela kao zajedničkog. M. F. je preduzimao radnje koje su usmjerene na omogućavanje izvršenja krivičnog djela, i koje su bitan dio procesa izvršenja krivičnog djela, kroz nabavku bijelog špirita, koji je je kao jedna od sirovina korišten za spravljanje tečnosti

koja je nakon toga od strane optuženih M. F. i H. Č. stavljana u promet, odnosno prodavana kao dizel gorivo. Da je M. F. nabavljao „white spirit“ u S., u L., dokazuju otpremnice od 16.09.2003. godine, od 19.09.2003. godine, 22.09.2003. godine, i od 25.09.2003. godine, u kojima je kao pošiljalac robe označeno preduzeće E. N. iz L., a kao kupac robe firma D. C. Prevoze „white spirita“ po ovim otpremnicama su obavili vozači OS. P. cisternama OS. P. dok je prevoz za D. C. od 25.09.2003. godine pored cisterne OS. P. kojom je navedene prilike upravljao V. J., obavljen i cisternom A. P. kojom je upravljao vozač M. A. i kome je novac za plaćanje dao optuženi H. Č. što samo potvrđuje povezanost optuženih i njihov dogovor za zajedničku nabavku ove sirovine. Ako se dovede u vezu iskaz svjedoka V. H., sa jedne strane, koji je izjavio da je novac za uplatu špirita dobijao direktno od optuženog M. F., i iskaz svjedoka M. A., koji je izjavio da je novac za uplatu špirita koji je preuzeo u L. 25.09.2003. godine dobio od optuženog H. Č., sa druge strane, onda se može izvesti zaključak da su u kupovini bijelog špirita u S. učestvovali kako optuženi H. Č., tako i optuženi M. F. Činjenica da su na račun njegove firme D. C. vršene uplate špirita po blanko narudžbenicama firmi D. i F., a koje narudžbenice su zajedno sa otpremnicama i računima za isporuku robe pronađene prilikom pretresa kuće optuženog H. Č., dovoljno ukazuju na vezu i dogovor ovih optuženih da nabavljaju navedenu vrstu robe, da je prerade i prodaju kao gorivo D-2. Nijednim dokazom odbrana ovih optuženih nije uputila na drugačiji zaključak niti uspjela da objasni na koji način su ovi računi, otpremnice, narudžbenice pronađeni u kući optuženog H. Č., a ne i u dokumentaciji firme D. C. i firmi D., F. i I. Nijedno drugo objašnjenje ne postoji za to osim onog koje je dao i prvostepeni sud u obrazloženju svoje presude, da su se optuženi M. F. i H. Č. prethodno dogovorili o nabavci ove robe, njenoj preradi i prodaji pod nazivom dizel D-2, koji dogovor su i realizovali.

Žalbom branioca optuženog H. Č., advokata O. M., prigovara se da je prvostepeni sud počinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka jer je izreka presude protivrječna sama sebi i razlozima presude. Protivrječnost se ogleda u tome što nije utvrđeno da nadjeno gorivo u cisterni O. B. iz M. pripada optuženom H. Č. te da isto ne odgovara po svom sastavu gorivu nađenom u rezervoarima A. P., kao i u tome što je prvostepeni sud utvrdio da je H. Č. stavljao u promet gorivo naftu D-2 i na taj način obmanjivao kupce te nafte iako je u dokaznom postupku isti taj sud utvrdio da gorivo ima bolji kvalitet od goriva koje se proizvodi u Rafineriji B. ili uvozi iz MOL-a. Takođe i branilac optuženog H. Č., advokat M. R., u svojoj žalbi navodi da su nedostaci koji su utvrđeni u ispitanim uzorcima goriva vezani za količinu sumpora i količine mikroonečišćenja, a iz iskaza vještaka V. P., J. L. i A. S., proizilazi da se utvrđeni nedostaci kreću u granicama dopuštenih elemenata ukoliko se radi o gorivu koje se uvozi iz M. ili koje je proizvedeno u B. B. Stoga je nejasno na osnovu kojih činjenica i kojih dokaza je prvostepeni sud izveo zaključak da gorivo koje je oduzeto od optuženih i koje je bilo predmet ispitivanja, po svom sastavu ne odgovara onome što se redovno predpostavlja kod tih proizvoda.

Optuženim je stavljeno na teret da su stavili u promet proizvod koji po svom kvalitetu i sadržini ne odgovara onome što se redovno pretpostavlja kod tih proizvoda. U toku istrage koju je Javno tužilaštvo Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine vodilo protiv optuženih, a u cilju utvrđivanja hemijskih osobina i sadržaja tečnosti čiju prodaju su vršili optuženi, uzeti su uzorci sa benzinske pumpe A. P. i to iz tri rezervoara od ukupno pet rezervoara, sa jednog od terminala A. P. od ukupno tri terminala, iz auto cisterne vlasništvo OS. P. koja se nalazila u krugu A. P., iz cisterne

vlasništvo A. P. koja se takođe nalazila u krugu A. P., iz cisterne vlasništvo O. B. iz M., uzorci iz jedne od dvije cisterne u hangaru A. P., iz buradi u hangaru kao i iz jame koja se nalazi iza hangara, a u koju je oticao otpad iz hangara. Vještačenje navedenih uzoraka je povjereno d.o.o. T. I. iz O. i M. institutu K. K. u Z. Na osnovu izvještaja M. instituta u Z. i iskaza vještaka A. S., ispred ovog instituta, može se utvrditi da tečnost koja je pronađena u auto cisterni OS. P. koja se nalazila u krugu A. P. po svom sadržaju predstavlja mješavinu dva derivata nafte, na koji zaključak ukazuju karakteristike destilacije ove tečnosti gdje destilacija na početku ima karakteristike destilacije petroleja ili „white spirita“, dok je drugi dio destilacije karakterističan za destilaciju trafo ulja. Isti sadržaj su pokazale i analize tečnosti koja je pronađena u auto cisterni O. B. Za gorivo koje se nalazilo u cisterni OS. P. na osnovu izjave vozača OS. P. - V. H. radi se po njegovoj izjavi o dizel gorivu koje je ranije za firmu OS. P. dovezeno iz P., i bilo uskladišteno u terminalu A. P. Ovaj vozač je trebalo da preuzme znači ranije uskladišteno gorivo i da ga preveze do firme OS. P. On je u krugu A. natovario gorivo u cisternu i to iz terminala u A. i čekao papire za gorivo, tako da je u međuvremenu došlo do navedenih kontrola gdje je između ostalog oduzeta i sporna cisterna.

Tečnost koja je pronađena u auto cisterni O. B. je u istu dospjela tako što je firma L. P. iz G. kupila u A. P. dizel gorivo D-2 koje je natočeno na terminalu A. kao i gorivo pronađeno u cisterni OS. P., a koje je po izjavi svjedoka N. H., koji je platio navedeno gorivo H. Č., kupljeno za firmu O. B. Međutim, na osnovu otpremnice od 27.09.2003. godine u kojoj je navedeno da se radi o 16 000 litara dizel goriva po cijeni od 1.15,00 KM, i u kojoj je kao kupac označena firma L. P. iz G., te na osnovu računa od 29.09.2003. godine o izvršenoj uplati u iznosu od 18.400,00 KM za robu izvezenu 27.09.2003. godine (sa ranije pomenute otpremnice) tačnije 16 000 litara dizel goriva na kojem je potpis svjedoka N. H., kao kupca i optuženog H. Č., kao prodavca, vidljivo je da navedeno gorivo nije kupljeno za O. B. nego je samo po molbi N. H. uskladišteno u njihovu cisternu. Na ovakav zaključak upućuje iskaz svjedoka Z. J., suvlasnika benzinske pumpe O. B. iz M., kojem je prvostepeni sud opravdano poklonio vjeru, da nije vršena kupovina goriva iz A. P., nego da je postojala molba od strane svjedoka N. H. da se u krugu njegove benzinske pumpe u njegovoj cisterni, dakle cisterni O. B., uskladišti određena količina dizel goriva. Uostalom nelogična je izjava N. H. da je platio gorivo, potpisao otpremnice i račun za lice koje to gorivo nije kupilo niti ima namjeru da ga kupi.

Sve to upućuje na zaključak da je u obje cisterne iz kojih su uzeti uzorci tečnosti za koje su analize pokazale da su mješavina dvije frakcije „white spirita“ ili petrolejskog goriva (uske granice međusobnog razlikovanja) i uljnih frakcija, tečnost koja je prikazivana kao dizel gorivo D-2 sipana iz terminala A. P. (iskazi svjedoka N. H. i V. H.), te da je tečnost koja je pronađena u cisterni O. B. prodana firmi L. P. iz G. kao gorivo dizel D-2 o čemu postoji kao dokaz otpremnica broj 97/03 od 27.09.2003. godine i račun - paragon blok broj 001402 od 29.09.2003. godine. Prema izjavi vještaka A. S. iz M. instituta K. K. iz Z., koju je dao na glavnom pretresu, gorivo ovakvog sadržaja, može nastati prostim mješanjem špirita i uljnih frakcija bez posebne tehnologije i može poslužiti kao energent za motorna vozila s tim što upotreba goriva ovakvog sastava može dovesti do oštećenja motora. Pronađena oprema u jednom od hangara, pumpe za mješanje i pretakanje goriva povezane crijevom sa cisternom u hangaru i crijevo koje iz cisterne u hangaru izbacuje tečnost u jamu iza hangara (tečnost u jami predstavlja mješavinu različitih frakcija nafte u

kojma dominiraju laka ulja) objektivno ukazuju na činjenicu spravljanja tečnosti predstavljane kao dizel gorivo u hangarima A. P.

S obzirom na sve navedeno, žalbeni prigovori optuženog M. F., te njegovih branilaca - advokata M. M. i K. A., te branilaca optuženog H. Č. - advokata M. R. i O. M., da je prvostepeni sud počinio bitne povrede odredaba krivičnog postupka na koje isti u žalbama ukazuju, su neosnovani, a isto tako neosnovani su prigovori istih žalilaca da je činjenično stanje u pobijanoj presudi pogrešno i nepotpuno utvrđeno, pa iste prigovore ovaj sud nije uvažio.

Što se tiče žalbenih prigovora optuženog M. F., njegovog branioca - advokata K. A., te branilaca optuženog H. Č., da je pobijanom presudom povrijeđen Krivični zakon na štetu optuženih M. F. i H. Č., ovaj sud ocjenjuje da je na pravilno i potpuno utvrđeno činjenično stanje prvostepeni sud pravilno primijenio krivični zakon kada je radnje optuženih F. i Č., činjenično opisane u izreci pobijane presude, pravno ocijenio kao krivično djelo obmane kupaca iz člana 259 stav 1 u vezi sa članom 31 KZ BD BiH, te kada je opravdano zaključivši da su i krivično odgovorni za navedeno krivično djelo, iste za to krivično djelo oglasio krivim te im izrekao kazne, a u smislu člana 78 KZ BD BiH i mjeru bezbjednosti oduzimanja predmeta.

Žalbama branioci optuženog H. Č. ukazuju na pogrešnu primjenu odredaba člana 78 KZ BD BiH, koje se odnose na izrečenu mjeru bezbjednosti oduzimanja predmeta. Prema navodima žalbe branioca optuženog advokata M. R., izvršeno je nedozvoljeno identifikovanje optuženog H. Č. i preduzeća A. P., te su stvari koje su vlasništvo preduzeća A. P. oduzete od optuženog H. Č. Branilac optuženog advokata O. M. u žalbi navodi da je nejasno zašto je od H. Č. oduzet kamion marke „MAN“ registarskih oznaka ... sa prikolicom registarskih oznaka ... koji su vlasništvo A. P. i kojim je prevožen „white spirit“ za preduzeće D. C., kada je promet tih supstanci dozvoljen, te zašto je od optuženog H. Č. oduzeto gorivo koje je bilo u rezervoarima benzinske pumpe kada je provedenim vještačenjima utvrđeno da se radi o gorivu čiji je kvalitet usklađen sa standardima koji važe za područje Bosne i Hercegovine.

Razloge zašto je izrekao navedenu mjeru oduzimanja predmeta navedenih u izreci prvostepene presude, u potpunosti prihvata i ovaj sud, jer je izricanje navedene mjere bezbjednosti neophodno zbog opasnosti da će oduzeti predmeti ponovo biti upotrijebljeni za izvršenje istog krivičnog djela. Oduzimanje je pravilno izvršeno od optuženih H. Č. i M. F. jer je dokazano da su kao saizvršioци stavljali u promet gorivo koje je označeno kao dizel gorivo, a koje je je pronađeno u cisternama OS. P. i O. B. Takođe, po ocjeni ovog suda prvostepeni sud nije povrijedio krivični zakon odnosno nije pogrešno primijenio odredbu člana 78 KZ Brčko Distrikta kada je od optuženog H. Č. oduzeo predmete koji su upotrijebljeni za izvršenje krivičnog djela, a od kojih su neki vlasništvo d.o.o. A. P. čiji je jedini osnivač i vlasnik upravo optuženi H. Č. (rješenje Osnovnog suda Brčko Distrikta BiH broj D-461/0 od 22.05.2002. godine).

Međutim, opravdano žalbom advokat M. R. prigovara da prvostepeni sud, kako njegovom branjeniku H. Č., tako ni optuženom M. F., u izrečenu kaznu zatvora nije uračunao vrijeme koje su isti proveli u pritvoru.

Tačno je to što branilac optuženog H. Č., advokat M. R. u žalbi ističe da je odredbama člana 285 ZKP-a BD BiH propisano šta u presudi kojom se optuženi

oglašava krivim sud treba izreći, pa je pod tačkom f) propisano da treba izreći i odluku o uračunavanju pritvora. Međutim, zbog propusta suda da donese odluku o uračunavanju pritvora u izrečenu kaznu zatvora, nije počinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka, kao to navedeni žalilac tvrdi, nego je počinjena povreda Krivičnog zakona. Naime, članom 57 stav 1 KZ BD BiH je propisano da se vrijeme provedeno u pritvoru i svako lišenje slobode u vezi s krivičnim djelom, uračunavaju u izrečenu kaznu zatvora, a u stavu 3 istog člana je propisan način tog uračunavanja.

Pošto je sud propustio da optuženim M. F. i H. Č. u kaznu zatvora izrečenu pobijanom presudom uračuna vrijeme provedeno u pritvoru, navedeni sud je time učinio povredu krivičnog zakona iz člana 298 tačka f) ZKP-a BD BiH, na koju i Javno tužilaštvo BD BiH opravdano ukazuje. Zbog toga što optuženim M. F. i H. Č. u izrečenu kaznu zatvora u pobijanoj presudi nije uračunato vrijeme koje su isti proveli u pritvoru od 01.10.2003. godine do 11.12. 2003. godine, to je prigovore Javnog tužilaštva BD BiH i branioca optuženog H. Č., advokata M. R., valjalo uvažiti te radi otklanjanja navedene povrede krivičnog zakona preinačiti prvostepenu presudu radi uračunavanja navedenim optuženim, u izrečenu kaznu zatvora, vremena koje su isti proveli u pritvoru od 01.10.2003. godine do 11.12.2003. godine.

Žalbama optuženog M. F. i njegovih branilaca, kao i žalbama branilaca optuženog H. Č., prigovara se na odluku o kazni navodeći da su izrečene kazne prestroge.

Po ocjeni ovog suda navedene žalbe su djelimično osnovane. Prilikom odmjeravanja zatvorskih kazni optuženim M. F. i H. Č., u kom pravcu su i upućeni žalbeni prigovori, prvostepeni sud nije u dovoljnoj mjeri cijenio istima kao olakšavajuću okolnost činjenicu da do sada nisu osuđivani, a osim toga H. Č. uopšte nije cijenio kao olakšavajuću okolnost činjenicu da je njegovo zdravstveno stanje, zbog bolesti srca, u znatnoj mjeri narušeno. Imajući pomenuto u vidu, te utvrđene olakšavajuće okolnosti na strani optuženih od strane prvostepenog suda, kao i činjenicu da na strani istih prvostepeni sud nije našao otežavajućih okolnosti, ovaj sud ocjenjuje da su optuženim M. F. i H. Č. prestrogo odmjerene zatvorske kazne za krivično djelo za koje su oglašeni krivim, pa je stoga djelimično uvažio žalbe optuženog M. F., njegovih branilaca M. M. i K. A., te branilaca optuženog H. Č., advokata M. R. i O. M., u pogledu prigovora na visinu izrečene zatvorske kazne, i preinačio prvostepenu presudu u odluci o zatvorskoj kazni, tako što je optuženim H. Č. i M. F., za učinjeno krivično djelo izrekao zatvorske kazne u trajanju od po šest mjeseci, dok izrečene novčane kazne optuženim u iznosu od po 10.000,00 KM ovaj sud nije mijenjao smatrajući ih pravilno odmjerenim od strane prvostepenog suda, te je radi pravilne primjene krivičnog zakona odredio da se optuženima H. Č. i M. F., u kazne zatvora izrečene izrekom ove presude, ima uračunati vrijeme koje su isti proveli u pritvoru. Kazne izrečene u mjeri kao u izreci ove presude su dovoljne, a isto tako neophodne da bi se postigla svrha kažnjavanja propisana u članu 42 KZ BD BiH.

Nije bilo mjesta žalbenom prijedlogu branioca optuženog H. Č., advokata M. R., da se njegovom branjeniku umjesto bezuslovne kazne zatvora za učinjeno krivično djelo izrekne uslovna osuda, jer u konkretnom slučaju, po ocjeni ovog suda, s obzirom na prirodu i konkretnu težinu učinjenog krivičnog djela te stepen krivične odgovornosti njegovog počinioca, uslovnom osudom se ne bi ostvarila svrha krivičnihopravnih sankcija iz člana 7 KZ BD BiH.

Takođe, ovaj sud ocjenjuje da su neosnovani žalbeni prigovori optuženog M. F. i njegovog branioca, advokata K. A., iznijeti protiv odluke prvostepenog suda o troškovima krivičnog postupka po kojoj je optuženi M. F. obavezan da plati paušal za rad suda u iznosu od 100,00 KM, te da solidarno sa optuženim H. Ć. nadoknadi sudu ostale troškove krivičnog postupka u iznosu od 4.393,00 KM (ostali troškovi se odnose na troškove nastale u vezi obavljenog vještačenja u ovom krivičnom predmetu). Kako je prvostepeni sud optužene M. F. i H. Ć. oglasio krivim za učinjeno krivično djelo, pravilno je iste, u smislu člana 188 stav 1 ZKP-a BD BiH, obavezao da plate troškove krivičnog postupka.

Žalbom Javnog tužilaštva Brčko Distrikta BiH, presuda Osnovnog suda Brčko Distrikta BiH se pobija zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 297 stav 1 tačka k) ZKP-a BD BiH, jer navodno presuda nema razloga u dijelu odluke kojom se optuženi M. S. oslobađa od optužbe.

Po ocjeni vijeća ovog suda prvostepeni sud je za svoju odluku o oslobađanju optuženog M. S. dao potpune, jasne, logički prihvatljive razloge koji su opravdani provedenim dokazim, tako da navedeni sud nije počinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka na koju Javno tužilaštvo BD BiH u žalbi ukazuje.

Neosnovan je žalbeni prigovor Javnog tužilaštava Brčko Distrikta BiH, da je na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja prvostepeni sud izveo pogrešan zaključak da nema dokaza da je optuženi M. S. počinio krivično djelo obmane kupaca iz člana 259 stav 1 KZ BD BiH. I po ocjeni ovog suda nijedan izvedeni dokaz ne pruža dovoljno razloga za vjerovanje da je M. S. učestvovao u izvršenju navedenog krivičnog djela. Sama činjenica da je prema izjavi svjedoka N. H. na pitanje gdje može kupiti, pronaći cisternu dizel goriva, optuženi M. S. odgovorio „da pita kod Đ.“ ne ukazuje na bilo kakvu umješanost ovog optuženog u izvršenje krivičnog djela. Samo upućivanje na Đ. odnosno optuženog H. Ć., koji je imao benzinsku pumpu i bavio se prodajom nafte i njenih derivata, pa je samim tim bio poznat krugu ljudi koji se bave istim poslom, ne dovodi u vezu ni direktnu niti posrednu, ovu izjavu optuženog M. S. sa prodajom dizel goriva koje po svojim hemijskim osobinama ne odgovara propisanim standardima. Stoga je, i po ocjeni vijeća ovog suda, pravilno prvostepeni sud, nakon provedenog dokaznog postupka, zaključio da nema pouzdanih dokaza da je optuženi M. S. počinio krivično djelo obmane kupaca iz člana 259 stav 1 KZ Brčko Distrikta BiH, za koje se optužuje, te je pravilno istog na osnovu člana 284 tačka c) ZKP-a Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, oslobodio od optužbe.

Iz navedenog proizilazi da su žalbeni prigovori Javnog tužilaštva BD BiH u odnosu na bitnu povredu odredaba krivičnog postupka i pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje u pobijanoj presudi, neosnovani.

S obzirom na sve naprijed iznijeto, ovaj sud je donio presudu kao u izreci, a na osnovu člana 314 stav 1 ZKP-a BD BiH.

ZAPISNIČAR

Tanja Šakić

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Mirza Jusufović